

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:783

av **Olle Thorell m.fl. (S)**

Övergivna gruvor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga möjligheten för staten att ta ett större samordningsansvar för problematiken med övergivna gruvor för att säkerställa en hållbar hantering och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige och Bergslagen har en lång och framgångsrik historia som gruvnation. Under århundraden har bland annat järn-, silver- och guldmalm och förädlade varor av dessa produkter varit bland våra viktigaste exportprodukter.

Under åren har många gruvor också lagts ner på grund av minskad lönsamhet eller att malmen helt enkelt tagit slut. Översiktligt finns i Bergslagen 11 000 gruvor, och många ligger ofta i och i närheten av våra samhällen.

I dag reglerar minerallagen hur områden i vilka gruvdrift bedrivits skall återställas och vilka ersättningsregler som gäller för dem som upplåter mark för gruvdrift.

Detta finns att läsa om ansvarsfördelningen kring nedlagda gruvor:

Att gruvrättigheter upphört innebär att marken återgått till markens ägare. Ett visst förstahandsansvar lär alltid markägaren ha. Det gäller för sådana faror för människor eller djur på hans eller hennes mark som människor åstadkommit. Det här ansvaret följer av allmänna rättsprinciper oavsett om farorna orsakas av gamla gruvhål eller av något annat.

Kommunerna har en allmän skyldighet att verka för att åstadkomma skydd mot olyckor inom den egna kommunen. Kommunen har dock inte skyldighet att överta någon annans ansvar.

Staten har också ett ansvar beträffande gamla gruvhål. Det ansvaret ligger hos länsstyrelsen och polisen. Om ett övergivet gruvhål är en uppenbar fara för människor eller husdjur är det tillåtet att på statsverkets bekostnad anordna stängsel kring gruvhålet. Den lösningen består i att markägaren, kommunen, polismyndigheten och länsstyrelsen tar var sin del av ansvaret.

Då det är många olika aktörer som har ansvar för övergivna gruvhål så faller ofta detta mellan stolarna. Staten kan behöva ta ett större ansvar för att samordna olika aktörers insatser.

Olle Thorell (S)

Lars Eriksson (S)

Pia Nilsson (S)